

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.158

27.3.2025.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 157. sednice Komisije za žalbe, održane 27.3.2025. godine u 18 sati u Pres centru UNS-a.

Prisutni svi članovi Komisije: Milena Vasić, Nadežda Budimović, Jelena Petković, Filip Švarn, Ana Martinoli, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Rodoljub Šabić i Sanja Pavlović.

Ostali prisutni: Danica Đokić (Slavko Ćuruvija fondacija), Velimir Petrović (YUCOM), Snežana Repac i Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Radovana Lazića, Bruna Vekarića, Svetlane Nenadić, Gordane Jekić Bradajić, Svetislava Rabrenovića i Ognjena Đukića na tekst objavljen na portalu „Politika.rs“
2. Razmatranje žalbe Jasmine Paunović i Bojane Savović na tekst objavljen na portalu „Politika.rs“
3. Razmatranje žalbe Jasmine Paunović i Bojane Savović na tekst objavljen na portalu „Novosti.rs“
4. Razmatranje žalbe Jasmina Paunović i Bojana Savović na tekst objavljen na portalu „Alo.rs“
5. Razmatranje žalbe Zlatka Čobovića na tekst objavljen u dnevnom listu „Večernje novosti“
6. Razmatranje žalbe Petera Červenaka na tekst objavljen na Fejsbuk strani portala „BačkoTopolski.net“
7. Razmatranje žalbe Jasmine Paunović na tekst objavljen na portalu „Informer.rs“
8. Razmatranje žalbe Bojane Savović na tekst objavljen na portalu „Republika.rs“
9. Razmatranje žalbe Željka Savića na tekst objavljen na portalu RTV.rs
10. Razmatranje žalbe Željka Savića na tekst objavljen na portalu „Dnevnik.rs“
11. Razmatranje žalbe Vladimira Arsenovića na tekstove objavljene u dnevnom listu „Srpski telegraf“ i na portalu „Republika.rs“
12. Razmatranje žalbe Komiteta pravnika za ljudska prava na tekst objavljen u dnevnom listu „Alo“

Članovi Komisije su na početku sedice obavešteni da će Komisiji narednih šest meseci predsedavati Milena Vasić, dok će zamenica predsedavajuće biti Sanja Pavlović.

1. Šestoro tužilaca za ratne zločine podnelo je žalbu zbog intervjua (tadašnje) kandidatkinje za glavnog javnog tužioca za ratne zločine u postupku čekanja na reizbor, u kojem ona govori o sedmoro javnih tužilaca koji su izneli kritike na njen rad pred izbor novog glavnog tužioca u maju prošle godine. Sedam tužilaca je iznelo negativno mišljenje o njenom radu, a ona o njima neistinite i negativne kvalifikacije, čime je, po mišljenju žalilaca, portal prekršio tačke

1, 2 i 3 iz poglavlja Novinarska pažnja. Iz rasprave i odlučivanja bila je izuzeta Olivera Milošević, zaposlena u „Politici“. Ovom delu sednice nije prisustvovao ni Rodoljub Šabić. U kraćoj diskusiji Jelka Jovanović je ukazala na to da je tačno da je reč o intervjuu i da zato ne može da se govori o prekršaju Kodeksa zbog toga što nema druge strane, ali da je reč o veoma ozbiljnoj temi, da su iznete neke uvredljive kvalifikacije i da bi zato novinari morali mnogo više da vode računa u ovakvim situacijama, a ne da se dozvole sagovornicima da pričaju šta hoće. Komisija je potom jednoglasno odlučila da Kodeks nije prekršen.

2.-4. O tri žalbe Jasmine Paunović i Bojane Savović Komisija je vodila objedinjenu raspravu, s obzirom na to da je u sva tri medija objavljen isti tekst. Iz dela rasprave i odlučivanja o žalbama koje se odnose na portale „Politika.rs“ i „Novosti.rs“ bila je isključena Olivera Milošević. Nadežda Budimović je u raspravi ukazala na to da ovo nije ni prvi put da se pojavljuju ovakvi tekstovi, niti prvi put da o tome Komisija raspravlja, tako da je savim jasno da je Kodeks prekršen. Ali, kako je objasnila, to nije slučaj kada je reč o tački koja se odnosi na pravo na privatnost, jer osobe iz javnog života treba da imaju neki vid tolerancije na to što će biti predmet medijskih napisa. Takođe je tačno da se tekstovi odnose na njihov profesionalni, a ne privatni život. Jelena Petković je podsetila i na to da je samo „Alo“ potpisao autora teksta, iako bi komentar morao da ima potpis autora. Dodala je i da je tekst objavljen pre nego što je počela primena novog kodeksa, te se ne može odlučivati o tački koja se odnosi na zabranu vođenja kampanja, ali da bi to svakako trebalo uzeti u obzir ukoliko tužiteljke Paunović i Savović podnesu još neku žalbu. Komisija je, u tri odvojena glasanja, jednoglasno odlučila da su sva tri medija prekršila tačke 1, 2 i 3 poglavlja I, tačku 2 poglavlja II i tačku 3 poglavlja VIII.

5. Član Komisije za žalbe Zlatko Čobović podneo je žalbu zbog teksta u kojem je citirano izlaganje predsednika Srbije Aleksandra Vučuća koji, između ostalog, kaže: „Na devetom smo od deset stepenika do totalne katastrofe... moramo ponovo da počnemo da obnavljamo infrastrukturu kako bismo imali skloništa u koja možemo da smestimo milion i po ljudi...“, što je list preneo „bez napomene, ograde ili rezerve“ i time prekršio tačku 3 poglavlja III, tačku 6 poglavlja V i tačku 4 poglavlja VIII. Iz rasprave i odlučivanja bili su izuzeti podnosilac žalbe Zlatko Čobović i Olivera Milošević. Predsedavajuća Milena Vasić rekla je da se u ovom slučaju radi o ozbiljnoj etičkoj dilemi između poštovanja Kodeksa i doslednog prenošenja i dokumentovanja izjava funkcionera, odnosno o tome u kojoj meri i medij učestvuje u širenju onoga što funkcioner govori, s jedne strane i obaveze da to prenese, s druge strane. Tamara Skrozza se saglasila da je tema veoma ozbiljna i da je veliko pitanje gde je granica. Rekla je bi trebalo praviti selekciju i da su u pravu oni koji tvrde da ipak treba napraviti granicu između prava javnosti da zna i onoga što funkcioner izgovara. Nema čarobnog recepta i trebalo bi dobro vagati svaki put, ali, bi, tu granicu, po njenom mišljenju, trebalo povući na povredama ličnih prava, u slučaju da izjava krši pravo na privatnost ili pretpostavku nevinosti ili neko drugo pravo ljudi o kojima govori. U svakom drugom slučaju postoji opasnost da Komisija počne da se bavi uređivačkom politikom medija, na šta nema pravo, bez obzira šta ko misli o toj uređivačkoj politici. Zato misli da Kodeks u ovom slučaju nije prekršen. Jelka Jovanović je, nasuprot tome, rekla da je žalilac u pravu, da Kodeks jeste prekršen, da je reč o za javnost uvredljivoj izjavi, koja je izazvala paniku i uznemiravanje i da nema opravdanja za redakciju koja je to prenela na ovakav način. Dodala je da joj je žao što žalbom nisu obuhvaćeni i drugi mediji koji su takođe preneli ovu izjavu. Filip Švarn je rekao da je potpuno saglasan sa svim Čobovićevim ocenama, ali da misli da je Komisija u ovom slučaju „nemoćna“, jer nema prekršaja Kodeksa. Ukazao je na to da su gotovo svi mediji i društvene mreže preneli izjave predsednika Republike sa konferencije za medije i da nije u

redu da se odlučuje samo o jednom mediju, ali ni da “publika nije malo dete” da bi novinari morali da je štite od ovakvih izjava. Nadežda Budimović je ocenila da Kodeks nije prekršen, ali i da tekst nije baš primer profesionalnog novinarstva, koje „Novosti“ brane u tekstu koji su objavile kao odgovor Savetu za štampu, već samo „preslikana“ izjava jednog funkcionera. Da je bilo novinara i novinarstva postavili bi neka od brojnih pitanja koja su i građani postavljali u komentarima i bavili bi se ozbiljno ovom temom. Nakon diskusije, Komisija je, sa osam glasova za i jednim protiv, odlučila da “Večernje novosti” nisu prekršile Kodeks.

6. Peter Červenak se žalio na tekst objavljen na Fejsbuk strani portala u kojem je označen kao opozicioni odbornik koji je predvodio protest srednjoškolaca u ovoj opštini, navodeći da je tekst neistinit i da kalja njegov ugled. Olivera Milošević primetila je da je ovo druga slična žalba protiv pomenutog portala za kratko vreme, te da bi ovakvi tekstovi bili smešni da nisu žalosti, jer je jasno šta ovaj portal radi - targetira ljude što je u maloj sredini još opasnije. Istakla je da je žalilac u pravu i da je, uz predložene, prekršena i tačka 2 poglavlja I. Komisija je jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1 i 2 poglavlja I i tačke 1 i 2 poglavlja III.

7. Jasmina Paunović podnela je žalbu, ovoga puta zbog teksta u kojem se navodi da se tužiteljka pojavila na protestu koji je organizovala opozicija u Beogradu i da je bila „u društvu poraženog Đilasovog kandidata za gradonačelnika Vladimira Obradovića”. Istakla je, između ostalog, da naslov teksta ne odgovara sadržaju i nije potkrepljen nijednom činjenicom. Tamara Skrozza je ukazala da je reč o još jednom tekstu u okviru kampanje koja se vodi protiv tužiteljke, te da je jasno da se to dešava pod političkim uticajem. Zato smatra da je prekršena tačka 2 poglavlja II, jer bez toga, kako je rekla, nema ni objašnjenja kampanje. Rodoljub Šabić je rekao da je dovoljno pročitati naslov, pa da postane jasno da nije u pitanju novinarski tekst, već hajka usmerena na potpunu diskreditaciju nekog ko je markiran kao žrtva. On i Filip Švarn su takođe rekli da je u ovom slučaju jasan politički uticaj na novinare i medije i da bi tačka 2 poglavlja II mogla da se primeni na svaki ovakav tekst. Jelena Petković je dodala da je tekst, uz sve što je rečeno, i veoma opasan, posebno zbog toga što kampanja već dugo traje. Komisija je, po završetku rasprave, jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 2 i 5 poglavlja I, tačka 2 poglavlja II, tačka 3 poglavlja III i tačka 3 poglavlja V.

8. Bojana Savović je žalbu podnela zbog teksta u kojem piše da je „ipak odlučila da stoji i protestuje ispred Palate pravde u Beogradu“, iako je Tužilaštvo „zatrpalo predmetima“. Savović je u tekstu označena i kao „tužiteljka naklonjena opoziciji i opozicionim medijima“. Članovi Komisije za žalbe su, nakon kraće rasprave, odlučili da su prekršene tačke 1, 2 i 3 poglavlja I, tačka 2 poglavlja II, tačke 2 i 3 poglavlja III i tačka 3 poglavlja V.

9. Željko Savić podneo je žalbu protiv portala Radio-televizije Vojvodine, koji je objavio saopštenje Društva novinara Vojvodine (DNV), a u kojem je označen kao neko ko je „nasilno upalo i nelegalno uzurpirao poslovni prostor Društva“ i ko „onemogućava rad Društva uz podršku pojedinca povezanih sa stranim fondacijama“. Filip Švarn je rekao da nije jasno o čemu je u ovom slučaju reč i da ne zna kako Komisija uopšte može da se izjasni o bilo čemu. Očigledno je da postoji neki problem i da Savet treba da posluži kao argument za neku raspravu na sudu i tu nema nikakvog javnog interesa, ocenio je, dok je Rodoljub Šabić rekao da u tekstu postoje obe strane i da je to dovoljno da se kaže da Kodeks nije prekršen, Olivera Milošević se saglasila sa tim, objasnivši da u tekstu, sem saopštenja dela Društva novinara Vojvodine, sa kojim je Simić u sporu, postoji i izveštaj sa njegove konferencije za novinare, tako da su izneti argumenti obe strane. Prema oceni članova Komisije za žalbe, tekst koji je

objavljen na sajtu RTV-a ispunjava profesionalne standarde jer sadrži argumente obe strane koje su u sukobu, tako da je Komisija odlučila da RTV nije prekršio Kodeks. Jelka Jovanović je dodala i da bi trebalo znati i kontekst sukoba između dva dela ovog udurženja koje učestvuje u brojnim komisijama za dodelu sredstava na medijskim konkursima, pa je u pozadini svega novac.

10.Što se tiče teksta koji je objavljen na sajtu “Dnevnika”, Milena Vasić je rekla da je preneti samo jedna strana i da je zanimljivo da imamo dva teksta na istu temu, od kojih jedan krši Kodeks, a drugi ne. Olivera Milošević je postavila pitanje kada je održana konferencija za novinare i da li je možda “Dnevnik” u drugom tekstu objavio i to. Nadežda Budimović je rekla da bi u ovakvim slučajevima gde neko direktno nekoga optužuje ili vređa, trebalo da se pozove i ta druga osoba da i ona nešto kaže. Milena Vasić je istakla da je indikativno to što je istog dana kada je objavljeno saopštenje, održana i konferencija za novinare, a medij je odlučio da prenese samo jednu stranu. Jelena Petković je rekla da nije našla na sajtu “Dnevnika” posebnu vest u kojoj se mogu pročitati Savićevi argumenti. Dakle, nije sporno prenositi saopštenje, ali ako već uredničku odluku doneseš da objaviš nečije ime, prezime i imejl, onda bi trebalo da ispoštuješ i tu osobu čije se ime spominje u tekstu, da joj daš priliku da odgovori, smatra Petković. Komisija je, nakon rasprave, odlučila da su prekršene tačke 1, 2 i 4 Poglavlja I i tačka 3 poglavlja VIII.

11.Vršilac dužnosti direktora Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova Vladimir Arsenović podneo je žalbu zbog serije tekstova o njemu koji su objavljeni u periodu od 30. januara do 5. februara, kao i zbog toga što nije objavljen njegov odgovor. Naveo je, između ostalog, da su zaključci autora teksta neistiniti i maliciozni i da čitaoce navode na pogrešne zaključke. Milena Vasić je rekla da Komisija ne može da utvrđuje, niti je to njena nadležnost, šta je u ovom komplikovanom slučaju tačno, te zato ne može da se izjašnjava o tome da li su prekršene odredbe koje se odnose na istinitost izveštavanja. Tačno je i da su žaliozu ipak postavljena određena pitanja, ali da, bez obzira na to, nije zadovoljen kriterijum da se čuje i druga strana. Rodoljub Šabić je ocenio da nije neophodno utvrđivati činjenice iz teksta, jer je Kodeks očigledno prekršen već načinom izveštavanja i tonom tekstova. Komisija je potom jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 2 i 6 poglavlja III i tačke 3 i 4 poglavlja VIII.

12. Komitet pravnika za ljudska prava (YUCOM), u svojstvu organizacije koja se bavi ljudskim pravima, podneo je žalbu protiv dnevnog lista “Alo” jer je na naslovnoj strani objavio tekst u kojem su, kako tvrde, objavljene neistinite informacije o tome da su studenti ispred RTS pretukli policajca. Neposredno nakon incidenta objavljen snimak na kom se vidi da je pripadnik Žandarmerije udario kolegu u civilu. Sednici je u ovom delu predsedavala Sanja Pavlović, pošto je Milena Vasić (koja radi u Jukomu) bila izuzeta iz rasprave i odlučivanja. Tamara Skrozza je u raspravi rekla da se u ovom slučaju radi i o izazivanju straha, posebno imajući u vidu šta je usledilo posle toga, da je reč o dizanju tenzija pred 15. mart. Dodala je da misli da je čitav slučaj iskonstruisan upravo radi podizanja tenzija u društvu i upiranja prstom u studente. Jelka Jovanović je dodala da je potpuno neodgovorno na ovaj način predstavljati događaje koji mogu da se prate uživo, odnosno da je reč o čistom iskrivljivanju sa namerom da se izazove strah kod određenog broja građana koji nisu blagonakloni prema vlasti. Zlatko Čobović je, međutim, ukazao na izvesnu nedoslednost u radu Komisije, koja je u vezi sa njegovom žalbom protiv “Večernjih novosti” ukazala na to da su i drugi mediji preneli istu izjavu predsednika, dok u ovom slučaju (o kojem su takođe pisali i drugi mediji) ne vidi kao problem to što se žalba odnosi samo na “Alo”. Rodoljub Šabić je

rekao da bi svakako trebalo pomenuti u odluci da su i drugi mediji o ovome pisali, ali i da postoje situacije u kojima je moguće žaliti se samo na jedan medij, npr. kada prvi nešto objavi. Olivera Milošević je rekla da je u načelu saglasna sa Čobovićem, ali da smatra da članovi Komisije, kada koriste pravo da podnesu žalbu, moraju postupati neselektivno i ne mogu se izjednačavati sa ostalim žaliocima, koji imaju slobodu da se žale ili ne žale na koji medij žele. Žalbe članova Komisije imaju specifičnu težinu u odnosu na druge žalbe i zato bi oni, kada koriste to pravo, trebalo da obuhvate sve sporne testove, a ne samo u nekim medijima. Komisija je na kraju jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 2 i 3 poglavlja I, tačka 2 poglavlja II, tačke 1, 2 i 3 poglavlja III i tačka 6 poglavlja V.

Sednica je završena u 19.35 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Milena Vasić